

VOORSTEL voor het algemeen bestuur

ONDERWERP RES 1.0 regio Drenthe		Reg. Nr.	Z/16/006433-161200
		Afdeling	Strategie en Beleid
Portefeuillehouder	M.F. Wichard	Opsteller	Schutte, Arjan
Datum DB - vergadering	4 mei 2021		arjanschutte@wdodelta.nl
Datum AB - vergadering	18 mei 2021		+31882331688

VOORSTEL
Het AB besluit:
In te stemmen met RES 1.0 regio Drenthe

SAMENVATTING
<p>De afgelopen jaren is in opdracht van het bestuurlijk platform Drentse Energietafel (DET) gewerkt aan de energietransitie met als resultaat de RES 1.0 regio Drenthe (bijlage 1).</p> <p>De RES 1.0 Drenthe "Samen voor schone energie voor Drenthe" wordt voorgelegd voor besluitvorming aan de deelnemende gemeenten (12), de provincie en waterschappen (4). Het bestaat uit twee delen. Het bod voor duurzame opwek van elektriciteit per 2030 in Drenthe bedraagt 3,45 TWh door met name zon/windenergie. Hiervan is de helft inmiddels gerealiseerd.</p> <p>De RES bevat ook de regionale structuur warmte (RSW), een beschrijving van de warmtevraag en duurzame warmtebronnen waar het een subregionaal karakter heeft.</p> <p>De bijdragen van de waterschappen zijn erin opgenomen. De regionale samenwerking in RES verband zorgt voor een sterkere onderlinge relatie en samenwerking in de energietransitie tussen de provincie Drenthe, de gemeenten (12), de waterschappen (4) en met andere partijen waaronder de netbeheerders in Drenthe. Bij het opstellen van de RES 1.0 Drenthe zijn de regionale maatschappelijke partners betrokken, evenals op gemeentelijk niveau burgers en bedrijven. De RES 1.0 is geen einddoel, om de twee jaar wordt er een actualisatieslag verricht (RES 2.0), enz., richting 2030.</p> <p>WDODelta neemt deel aan twee RES regio's, nl. Drenthe en West-Overijssel. Beide regio's hebben een eigen bestuurlijk besluitvormingstraject.</p>

BEOOGD EFFECT EN/OF RESULTAAT

afspraken energietransitie

De RES 1.0 Drenthe "Samen voor schone energie voor Drenthe" (bijlage 1) bevat de afspraken tussen betrokken overheden voor de energietransitie (duurzame opwekking elektriciteit en duurzame warmtevoorziening) in Drenthe. Het is tot stand gekomen na ruim 1,5 jaar intensieve samenwerking tussen partijen. Het resultaat dient vastgesteld te worden door de gemeenteraden/provinciale staten/algemeen besturen.

bod duurzame elektriciteit en warmte infrastructuur

Het bod van 3,45 TWh elektriciteit per 2030 door met name zonne- en windenergie in Drenthe vormt mede de basis voor het investeringsplan van de netbeheerders om de knelpunten voor netcongestie op te lossen en zo om elektriciteitsnet toekomstbestendiger te gaan maken. De helft van deze ambitie is inmiddels gerealiseerd.

De RES bevat met de regionale structuur warmte (RSW) ook een beschrijving van de warmtevraag en het aanbod van duurzame warmte daar waar het een subregionaal karakter heeft.

ambitie waterschap

De ambitie en doelstellingen van het waterschap passen goed bij de inhoud van RES Drenthe. De inzet om energieneutraal te worden in 2025 en door te groeien naar klimaatneutraal met meer duurzame stroomopwekking (zon/wind) wordt binnen deze afspraken verder uitgewerkt, voorbereid en gerealiseerd.

Het waterschap is betrokken bij twee RES regio's, nl. Drenthe en West-Overijssel die elk een eigen besluitvormingstraject doorlopen.

KADER

- De RES-en (30 regio's) komen voort uit het nationaal Klimaatakkoord (2019) en het is een regionale strategie met een politiek-bestuurlijk karakter voor een samenhangende en resultaatgerichte energietransitie (duurzame elektriciteit op land en warmtevoorziening). Het vormt de basis voor gemeentelijke en provinciale ruimtelijke instrumenten in het kader van de Omgevingswet en geeft richting en kaders via omgevingsvisies, verordeningen en omgevingsplannen. Met deze instrumenten worden de afspraken uit de RES integraal afgewogen en ruimtelijk geborgd zodat initiatiefnemers daar rekening mee kunnen houden.
- Op 10 september 2019 heeft het dagelijks bestuur ingestemd met de procesmatige uitgangspunten in de startnotitie RES-Drenthe en is het algemeen bestuur (17 december 2019) daarover geïnformeerd per brief. Voor 1 juni 2020 diende men te komen met een concept RES Drenthe en voor 1 juli 2021 tot een definitieve RES 1.0 Drenthe. De startnotitie vormde de leidraad voor het samenwerkingsproces tussen 12 gemeenten, de provincie en 4 waterschappen, met een groot aantal betrokken maatschappelijke partijen. De partners werken bestuurlijk samen in de zogenaamde Drentse Energietafel (DET). De vier Drentse waterschappen in RES regio Drenthe zijn: Vechtstromen, Noorderzijlvest, Hunze en Aa's en Drents Overijsselse Delta.
- Op 26 mei 2020 heeft het algemeen bestuur ingestemd met de concept RES 1.0 Drenthe. Het concept werd daarna ingediend bij het Nationaal Programma RES (NPRES) voor een eerste appreciatie van het resultaat. Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) heeft geconcludeerd dat de ingediende concept RES 1.0 met een bod van 3,45 TWh (zon/wind) in voldoende mate bijdraagt aan de landelijke doelstellingen in 2030 (35 TWh). Ondertussen is doorgegaan met de nadere uitwerking wat nu uitmondt in RES 1.0 Drenthe

ARGUMENTEN

- De gemeentelijke doelstellingen en ambities zijn vertaald naar een bod van de opwek van duurzame elektriciteit (zon/wind) en in een beschrijving van de regionale structuur warmte. De bijdragen van de waterschappen is daarin opgenomen. In de concept RES kwam de bijdrage van de RES-regio Drenthe uit op 3,45 TWh duurzaam opgewekte elektriciteit met vooral zon/wind. In de tussentijd is met de overheden en netbeheerders nader onderzocht en inzichtelijker gemaakt welke projecten in de afgelopen periode zijn gerealiseerd of in aanbouw zijn, welke vergunningen verleend/in procedure zijn en welke ambities zijn geformuleerd. De verschillen ten opzichte van de concept-RES zijn minimaal. Het bod blijft daarom gehandhaafd op 3,45 TWh per 2030 en wordt haalbaar geacht mede omdat de helft ervan inmiddels gerealiseerd is.
- Potentiële mogelijkheden voor duurzame warmtebronnen met een doorkijk tot 2030 zijn in kaart gebracht. Er wordt ook ingezet op extra voorlichting over besparingsmaatregelen en op experimenten en proeftuinen op het gebied van warmte met opslag en conversie van energie. Aanvullend onderzoek is verricht naar de potentie van onder meer TEO (Thermische Energie Oppervlaktewater). In Drenthe zijn er relatief weinig locaties met ideale omstandigheden (afstanden, stroming) voor TEO. Waarschijnlijk zijn er wel mogelijkheden op locaties langs de Hooigeveense Vaart. Ontwikkeling hierin zullen in RES 2.0 verder nader benoemd gaan worden.

- De kwaliteit van de ruimte en diversiteit van het landschap dient zoveel mogelijk geborgd te worden. Meervoudig ruimtegebruik en combinatie van opgaven is daarvoor een belangrijke invalshoek. Een aantal gemeenten heeft al keuzes gemaakt voor locaties terwijl andere gemeenten nog niet zo ver zijn en de komende tijd keuzes gaan maken. In RES 2.0 (over 2 jaar) zal dat nader uitgewerkt zijn.

FINANCIËN

Vaststelling van RES 1.0 Drenthe heeft geen directe financiële consequenties.

Over de financiering van de verdere ontwikkeling van de RES-en zal door het nieuwe kabinet besluitvorming plaatsvinden.

JURIDISCHE EN/OF ORGANISATORISCHE GEVOLGEN

ruimtelijk beleid gemeenten en provincie

Met de vaststelling, door gemeenteraden/provinciale staten/algemeen besturen, van RES 1.0 Drenthe staat de ambitie vast waaraan de besluitvormende partijen met hun partners de komende jaren werken. Het besluit heeft geen externe werking maar vormt de basis voor instrumenten als de omgevingsvisies, verordeningen en omgevingsplannen van gemeenten en provincie, zijnde de algemene democratie.

Deze instrumenten - van de algemene democratie gemeenten en provincie - hebben wel juridische binding en zorgen ervoor dat belangen integraal afgewogen worden en ook geborgd worden.

De rol van de waterschappen wijkt hiervan af. De ambities, de plannen en de bijdragen van de waterschappen worden binnen die ruimtelijke context nader uitgewerkt, voorbereid en waar mogelijk gerealiseerd.

BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN EN RISICO'S

onzekerheden energietransitie

Het RES traject richting 2030 is bestuurlijk complex met veel lokale partners, het samenwerkingsproces staat aan het begin en gaat gepaard met veel onzekerheden. De RES-en worden richting 2030 om de 2 jaar op grond van de meest actuele inzichten geactualiseerd. (RES 2.0; enz.)

In hoofdstuk 5 worden aandachtspunten en randvoorwaarden vermeld die bepalend zijn voor een succesvolle energietransitie de komende jaren. Daarbij wordt sterk benadrukt dat het enorm belangrijk is dat het Rijk de regio maximaal stimuleert en faciliteert.

OMGEVING; BETROKKENEN, PARTNERS EN DRAAGVLAK

maatschappelijke betrokkenheid

De strategie in de RES-regio Drenthe is dat de gemeenten primair verantwoordelijk zijn in de energietransitie voor de participatie en communicatie met de eigen inwoners, bedrijven en maatschappelijke partners. Provincie en gemeenten zien het als hun taak om zorg te dragen voor kennisdelen en kansen creëren voor het versterken van energiecoöperaties en de coöperatieve energiebeweging met het oog op versterking van lokaal eigenaarschap en maatschappelijke betrokkenheid.

samenwerken energiecoöperaties

WDO Delta werkt aan de doelstelling streven naar energieneutraal in 2025 en doet dat in sommige situaties ook samen met lokale energiecoöperaties en draagt tegelijkertijd daarmee bij aan lokale maatschappelijke doelen.

COMMUNICATIE

Informatie over het RES proces Drenthe is te vinden op www.energievoordrenthe.nl .

Op 14 april is een persbericht (bijlage 2) verschenen en een publieksversie (bijlage 3) – via huis aan huis bladen- van de RES Drenthe. Op 26 april en 29 april waren twee online bijeenkomsten georganiseerd waar volksvertegenwoordigers(raadsleden/statenleden/leden algemeen bestuur) voor uitgenodigd waren om nader kennis te maken met de resultaten van RES Drenthe om zich daarmee voor te bereiden op de besluitvorming.

VERVOLG / UITVOERING

Het besluit wordt – al of niet voorzien van opmerkingen of kanttekeningen - kenbaar gemaakt aan het procesbureau RES Drenthe en begin juli 2021 wordt de RES 1.0 Drenthe via de Drentse Energietafel (DET) aangeboden aan het NPRES.

De nadere uitwerking, inrichting en coördinatie voor het vervolgproces in de regio wordt vervolgens opgepakt.

BIJLAGEN

1. RES 1.0 regio Drenthe
2. Persbericht RES Drenthe
3. Publieksversie RES Drenthe

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta

de secretaris,
E. de Kruijk

de dijkgraaf,
D.S. Schoonman